

Munkavállalók (11.)

A Biharország folyóirat 2019. augusztusi számában indítottuk útjára munkatársunk szocioriport-sorozatát. Angliai vendégmunkásként szerzett tapasztalatait tíz részben adtuk közre. Tavaly májusban azt ígérte, hagyja magában leüledni az élményeket, s folytatja az írást. Nos, átalakult lapunkban újra olvashatják a sorozatot.

Újra itthon

Szinte két év telt el azóta, hogy hazatértem Angliából. Igyekszem visszatekerni az idő fonálát, kesernyés és mégis kedves nosztalgiával, mondhatni, vágyakozással gondolok vissza a távolban eltöltött hónapokra. Arcok, emlékek, mozdulatok röppenek elém, miként a mellettünk „elrohanó” fák, amint kitékintünk a robogó autóból. Holott valójában az idő szalad el mellettünk, az emlékek változatlanok, időtlenségbe merevedett múlt, ahogyan a fák is egy helyben állnak.

A repülőgép landolásakor már várt a családi csapat: feleség, két lányom, Zsófia és a legkisebb, Márta, valamint egyedüli férfiként a vóm, Attila. Az érzelmek madarai épp úgy csipegették, mardosták a lelkünk, mint amikor indulásra készen búcsút intettünk egymásnak.

Itthon Eszter unokámmal bővült a fogadóbizottság

Csak éppen másmilyen könnyek ezek, a beteljesülési. Mert a könny mindig a végletek tárgyiasult valósága, csak az előjel változik, akár a fájdalom, akár az öröm csap ki „medréből”, ilyenkor a lélegzát átszakad. Sírnai az egyik legjobb dolog a világon, még a keservek könnyei is értünk vannak. Átmossák a lelket, amitől mindig könnyebbé válik az újrakezdés.

Miután kigabalyodtunk a viszontlátás érzelmi fonálából, az aggódo feleség lépett színre: Hogy nézel ki? Mi lett veled? Annyira lefogytál! Mit mondjak, valójában arra számítottam, hogy elismerően megveregeti a vállam, felkacag, hogy jó, milyen jól nézel ki. De hát hat gyermek felnevelése után az anyai aggódo ösztönt nem lehet egyik napról a másikra levetkőzni. Ez vetítődött most rám. Az Angliában hagyott kilóim pótlása elkezdődött, amint hazaértünk, ünnepi menüt sorakoztatnak elém, mindegyik finomságból enni kellett. Nem volt apelláta.

Amint beléptem az udvarra, szeretettámadás ért, a hetvenkilós komondorunk szavaknál kifejezőbben mutatta ki örömét: ficáncolt, ugatott, körbeugrált, mígnem sikerült feldöntenie. Nem engedett el addig, míg kifáradásig nem hemperegtünk a zöld fűvön. A kutyák biztosan azért nem tudnak beszélni, mert a bennük lévő szeretet kifejezésére méltatlan az emberi nyelv.

Tapasztalhattam távollétem során, hogy az otthoniakkal való kapcsolat sok esetben megromlott a távolság, a távollét okán, házasságok bomlottak fel, barátságok szakadtak meg. Beigazolódni látszott a közhely, miszerint a távolság a kis tüzet eloltja, a nagyot még inkább lángra lobbantja... Gyakori a gyufaszállángú hűség. De a dolognak van még egy másik, szintén próba elé állító vetülete is, mégpedig a visszazokás időszaka. Nagy „világjáró” utam előtt ilyesmi eszembe sem jutott, de most akaratlanul szembeesett velem. Távollétem alatt családom itt, ahogyan jómagam ott, az új helyzethez igazodva élte mindennapjait. Feleségem átvette az én feladataimat, számlákat fizetett, intézte a család ügyeit, a ház körül, a gazdaságban adódó teendők is teljességgel rá hárultak. Egyszerűen, önállóan dönthetett mindenről. Az új körülményekhez való alkalmazkodás az én esetemben sem volt másként. Idő-

Megérkeztünk

vel még a barakkvackomon is jólesett az alvás, újra vissza kellett szoknom a hitvesi ágé-nyelméhez. Sosem gondoltam, hogy a rosszat is meg lehet szokni; nemhiába mondják a hozzáértők, hogy a börtönlakókban kialakul egyfajta ragaszkodás fogva tartóik iránt. Summa summarum miután kilábalunk a viszontlátás örömeiben való lubickolásból, eleinte gyakran összekoccantak a szavak. Nem veszekedések voltak ezek, hanem többnyire értelmetlen civódások. Már abból is morgás lett, hogy miért éppen ott és nem amott hagyom a félig elolvasott könyvet, vagy a feleségem miért húzza be teljesen a függönyt még nappal is, mert én nem ehhez vagyok immár szokva. A barakkablakon nem volt függöny.

A legnagyobb, keservesen érintő változás legkisebb lányomon, Mártán volt tapasztalható. Feleségsértő szándéktól mentesen mondtam, hogy közöttünk erős volt az apa-lánya

Utolsó fotó
hazaindulás előtt

kötélék. Reggelente, mire felébredt, teával, reggelivel vártam, az uzsonnát elkészítettem. Kisdiákként iskolába csak akkor indult el, ha én adtam fel a hátára az iskolástáskáját. Kötelező módon a kapuig kellett kísérem, majd hosszasan integettünk egymásnak, mígnem elkanyarodott az utcavégen. Angliába való indulásom előtt szinte már hisztérikusan próbált marasztalni, hogy mi lesz most övele édesapja nélkül. Ezzel szemben visszatérésemkor érezhető volt a változás: megkopott a rajongás, a lányom egy új életszakaszba lépett, amelyben már nem feltétlenül édesapja a központi szereplő. Jól van ez így, nyugtáztam, ez az élet rendje, ennek ellenére kútmélységű kétségbeesés kerített hatalmába, amint ráeszméltem a vissza nem fordíthatóra. Gondolom, más édesapa is hasonlóan átéli mindezt, nyilvánvalóan túldramatizálva a valós helyzetet.

Még hosszú hónapokon át tartottuk a kapcsolatot volt kollégáimmal, hol telefonon érdeklődtünk egymás hogylétéről, hol a világhálón csörtettünk egymás nyoma után. Idővel egyenként elmaradoztak a régi munkatársak, legalábbis ritkábbá vált az érintkezés, ők jobbra ünnepek alkalmával, születés- és névnapokon mutattak némi életjelt. Az élet újabb embereket sodort mellém, ahogyan őket is más-más impulzusok érték. Szívfüggő mindenkinek a szeretetkapacitása, és csak ritka esetben végtelen.

D. Mészáros Elek